Shoftim 16:22-31 / 17: Shimshon's Death / Introduction to Disaster

R' Mordechai Torczyner – torczyner@torontotorah.com

16:22-31 Shimshon's End

1. Prof. Yehuda Elitzur, Daat Mikra to Shoftim 16:25, 16:26

שמשון נענה להם בשמחה וברצון, שעת כושר היתה לו זו... ונראה ששמשון היה מכיר את הבית עוד מלפני כן. Shimshon went along with it with joy and desire; this was an opportunity for him... And it appears that Shimshon knew the building from before this.

2. Talmud, Sotah 10a

אמר שמשון לפני הקב"ה: רבש"ע זכור לי עשרים שנה ששפטתי את ישראל ולא אמרתי לאחד מהם העבר לי מקל ממקום למקום אמר שמשון לפני הקב"ה: רבש"ע זכור לי עשרים שנה ששפטתי את ישראל ולא אמרתי לאחד מהם Shimshon said before Gd: Master of the Universe, remember for me the twenty years I judged Israel, and I never said to any of them, "Bring my staff from one place to another."

3. Prof. Yehuda Elitzur, Daat Mikra to Shoftim 16:28

איש היצרים היה שמשון, ועז ביצריו היתה שאיפת גמול ונקם שבעתים.

Shimshon was a man of strong drives, and the strongest of his drives was the desire for payback and sevenfold revenge.

4. Malbim to Shoftim 16:22

אמר בפעל הכבד על שצמחו במהירות שלא כדרך הרגיל, שאל"כ יקשה איך לא נזהרו פלשתים לגלחו מפקידה לפקידה בידעם שכחו תלוי בשטרותיו

It said this with a strong verb, because it grew unusually quickly. Otherwise we would be troubled: How were the Philistines not careful to shave him from time to time, knowing his strength depended on his hair?

5. Abarbanel to Shoftim 16:22

ואין ראוי שנחשוב שהיה כח שמשון בשערות ראשו בדרך טבעי, ושלכן סר בסורם ושב כחו בהחזרתם לצמוח, אבל היה כחו דבר נסיי בעוד שישמור נזירותו...

It would be inappropriate to think that Shimshon's strength was in the hair of his head, naturally, and that therefore it left when the hair left, and his strength returned when it started to grow again. But his strength was miraculous, when he kept his *nezirut*.

6. Midrash, Bereishit Rabbah 98:14, commenting on Bereishit 49:17-18

"יהי דן נחש עלי דרך", מה נחש זה מצוי בין הנשים, כך שמשון בן מנוח מצוי בין הנשים. מה הנחש נאסר בשבועה, כך שמשון בן מנוח נאסר בשבועה... מה נחש זה כל כחו אינו אלא בראשו, כך שמשון... מה הנחש הזה ריסו מחלחל לאחר המיתה, כך "ויהיו המתים אשר המית במותו וגו"... ואת אמרת "וירדו אחיו וכל בית אביהו וישאו אותו ויעלו ויקברו אותו וגו' בקבר מנוח אביו"? אלא יעקב אבינו בקש רחמים על הדבר.

"May Dan be a serpent on the road" – As the serpent is found among women, so Shimshon ben Manoach was found among women. As the serpent is bound by [the charmer's] oath, so Shimshon ben Manoach was bound [when the Judeans took an oath]... As the serpent's strength is all in its head, so Shimshon... As the serpent's venom harms posthumously, so "And the dead he killed when he died, etc."... And yet you say "And his brothers and entire family descended and carried him away and brought him up and buried him... in the plot of his father Manoach"?! But Yaakov prayed for mercy for this.

7. Abarbanel to Shoftim 16:30

והנה היה משבח הפלשתים שלא התעוללו בו אחרי מותו, אבל נתנו מקום שיעשו לו כבוד במותו.
This was a positive aspect of the Philistines; they did not degrade him posthumously, but they allowed them to honour him in his death.

8. Talmud Yerushalmi, Sotah 1:8

כתוב אחד אומר "וישפוט את ישראל מ' שנה," וכתוב א' אומר [שם לא] "והוא שפט את ישראל ך' שנה." אמר ר' אחא מלמד שהיו הפלשתים יראים ממנו ך' שנה לאחר מותו כדרך שהיו יראים ממנו ך' שנה בחייו:

One text says "And he judged Israel for 40 years" [meaning: it says twice that he judged for 20 years?] and one text says, "And he judged Israel for 20 years." Rabbi Acha said: This teaches that the Philistines feared him for 20 years after his death, as they feared him for 20 years during his lifetime.

9. Prof. Yael Shemesh (Bar Ilan University), התאבדות במקרא, https://www.biu.ac.il/js/JSIJ/2-2003/Shemesh.pdf

התאבדותו של שמשון היא המקרה היחיד במקרא שבו המניע המוצהר להתאבדות הוא נקמה: "ואנקמה נְקם אחת משתי עיני מפלשתים". לפי זה ההתאבדות אינה מטרה, אלא אמצעי ותוצאת לוואי של רצונו של המתאבד להמית אחרים... שמשון, בניגוד לשאר המתאבדים במקרא, נוקט צעד דרסטי זה לא בשל חשש מפני העתיד... אלא בשל זעם המכוון כלפי מה שעוללו לו מעניו בעבר.

Shimshon's suicide is the only scriptural case in which the stated goal for suicide is revenge: "And I will avenge one of my two eyes from the Philistines." Based on this, suicide is not the goal, but rather a means and side effect of the suicidal person's desire to kill others... Shimshon, unlike the other biblical suicides, takes this drastic step not out of concern for the future... but because of his rage toward those who had tortured him.

10. Malbim to Shoftim 16:2

שצוה שיאמרו לעזתים שבא שמשון הנה. הוא עצמו הוציא קול ששמשון הוא בעיר, רק לא הגיד שהוא הוא שמשון בעצמו: For he instructed them to tell the people of Aza that Shimshon had entered. He personally spread the word that Shimshon was in the city, only he did not tell them that he, himself, was Shimshon.

11. Radak to Shoftim 16:20

ששכח בשנתו מה שאמר לה... או פי' "והוא לא ידע" ידע שסר ממנו כחו אבל לא ידע כי ד' סר מעליו כי חשב שאף על פי שסר ממנו כחו שיעזרהו הא-ל בפעם הזאת שלא יפול ביד פלשתים:

He forgot in his sleep that which he had told her... Or the meaning of "And he did not know" is that he knew that his strength had left him, but he did not know that Gd had left him, for he thought that even though his strength had left him, Gd would help him this time lest he fall into the hands of the Philistines.

12. Ralbag to Shoftim 16, Lesson 22

הוא היה ראוי לכך מצד התפתותו בדברים הפחותים האלה, ולזה שאל שתמות נפשו עם פלשתים לפי שלא היה ראוי לו אז לעשות לו יותר גדול מזה...

He was suited for this due to his seduction by these lowly things, and therefore he asked to die with the Philistines, since he did not deserve a greater miracle then...

13. Rabbi Shemuel Eidels, Maharsha to Sotah 10a

ועי"ל לפי סוגית התלמוד שלנו שנענש בעיניו על שמרד בעיניו, וע"כ אמר דהיה די לו בעונש אחד מב' עיניו, ועל האחרת אמר תן לי בנקמה.

One could also say, based on our Talmud's idea that he was punished with his eyes for rebelling with his eyes, that he said that it was enough for him to be punished with one of his two eyes. For the other, he said to give him revenge.

Introducing Perakim 17-18: The End, or the Beginning?

14. Outline of Perakim 17-18

17:1-6 The origin of Pesel Michah

17:7-13 Michah buys a Levi

18:1-6 Shevet Dan visits the area

18:7-10 Dan's Reconnaissance in Layish

18:11-26 Dan raids Michah

18:27-31 Dan Triumphant

15. Ralbag to Shoftim 17:1

והנה אחשוב שכבר היה זה בימים הקדומים שלא היה שם שופט והיה זה בימי השעבוד אם קודם עתניאל בן קנז אם קודם אהוד אם קודם אחד מהבאים אחריהם...

I think that this was already in the early days, when there was no judge. This was during the period of subjugation, before Otniel ben Kenaz or before Ehud or before one of those who followed them...

16. Rashi to Shoftim 17:1

אף על פי שנכתב שתי פרשיות הללו בסוף הספר, של מיכה ושל פלגש בגבעה בתחלת השופטים היה, בימי עתניאל בן קנז שנאמ' "וישימו להם את פסל מיכה וגו' כל ימי היות בית אלקים בשילה" - למדנו שכל ימי שילה היה דמות של מיכה...

Even though these two portions are recorded at the end of the book, the stories of Michah and Pilegesh b'Givah occurred at the start of the Shoftim, in the days of Otniel ben Kenaz. It says (18:31), "And they placed the idol of Michah... as long as the House of Gd was in Shiloh," so we learn that all through the period of Shiloh, Michah's was there...

17. Factors 18:31; 19:12; Timeline; Conquest period; Moshe's grandson; Pinchas; 5:17

18. The other way The book; "There was no king in Israel"; Yehonatan ben Shaul; Yehonatan ben Gershom